Örnek

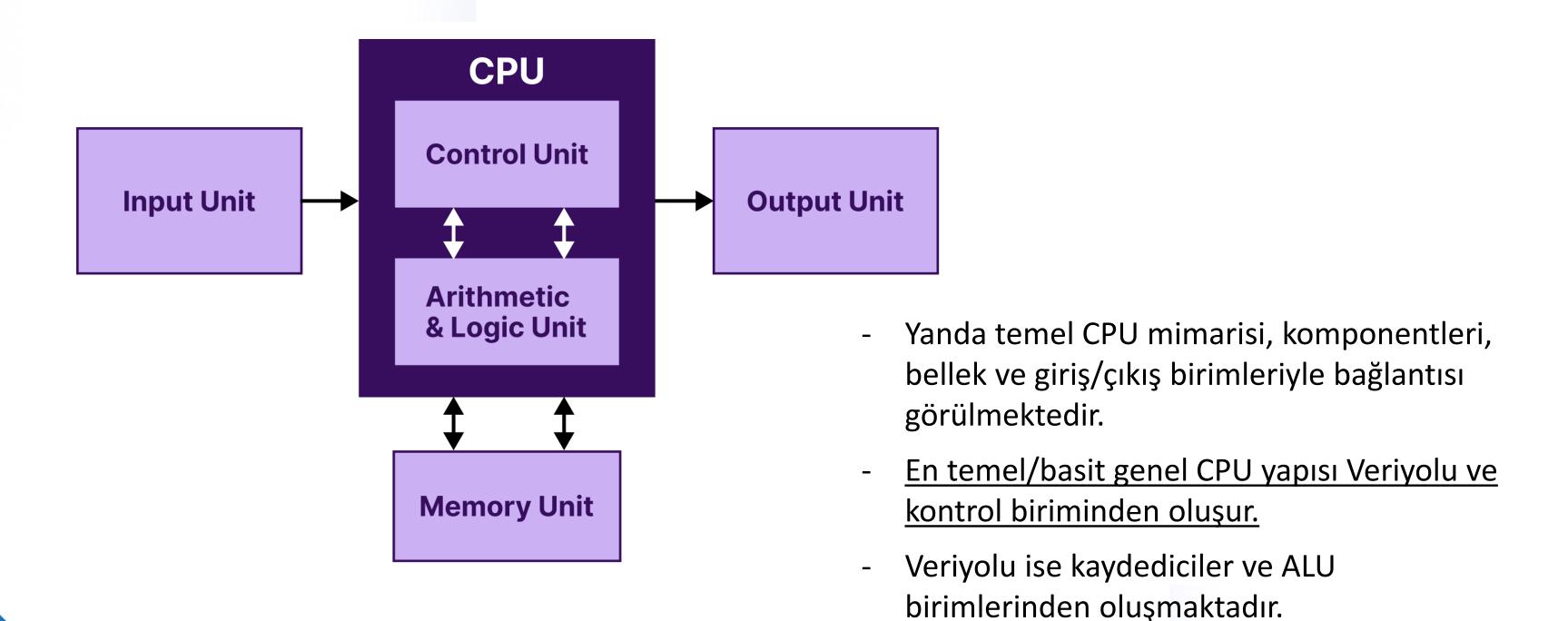
8-bit CPU Tasarımı

Doç. Dr. Serkan Dereli

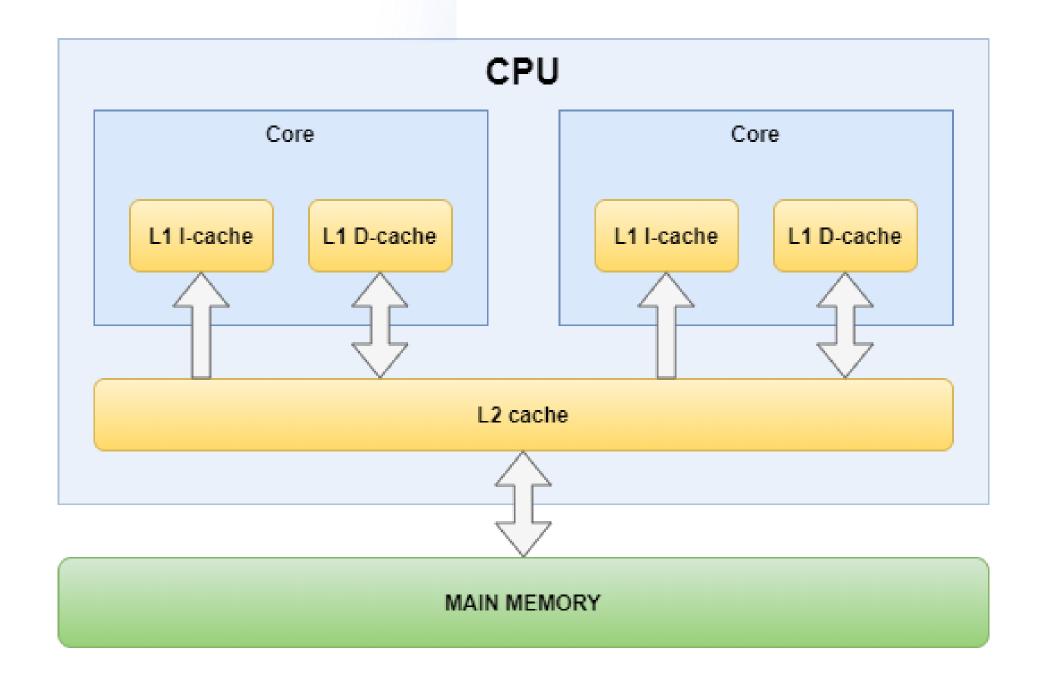

Genel CPU ve Bellek Konumu

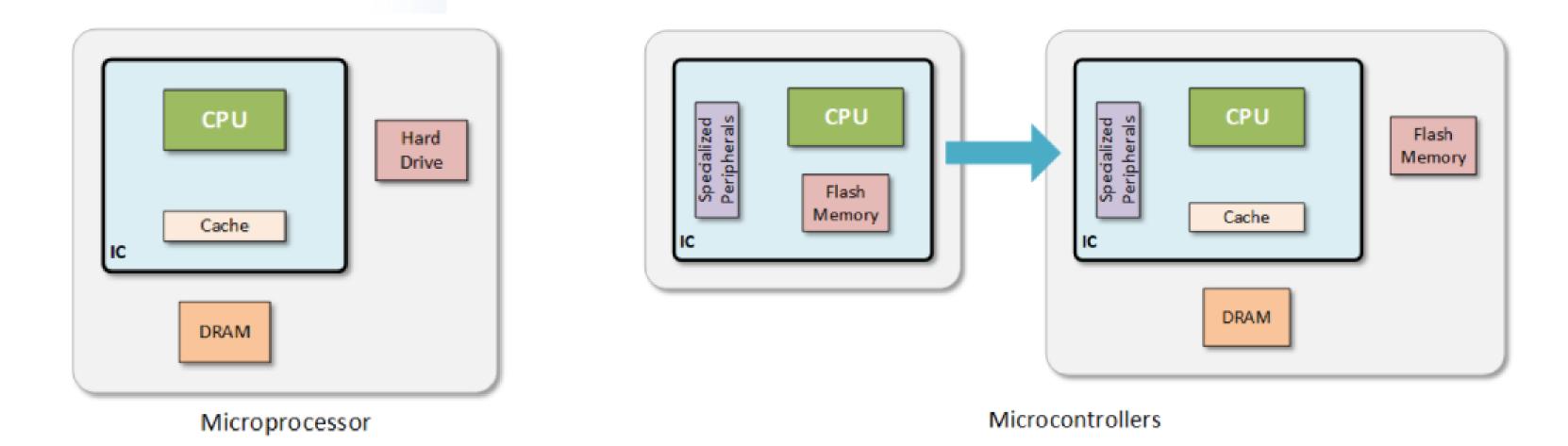
Genel CPU ve Bellek Konumu

- Modern CPU'lar ise kontrol birimi, veriyolu ve önbellek birimlerinden oluşmaktadır.
- Günümüzde CPU'lar çok çekirdeklidir.
- L1, çekirdekler içerisine yerleştirilirken L2 önbellek CPU yongası içerisinde çekirdek paylaşımlı olabilmektedir.
- Veriyolu hem komutları hem de verileri L1 önbellek biriminden alır.

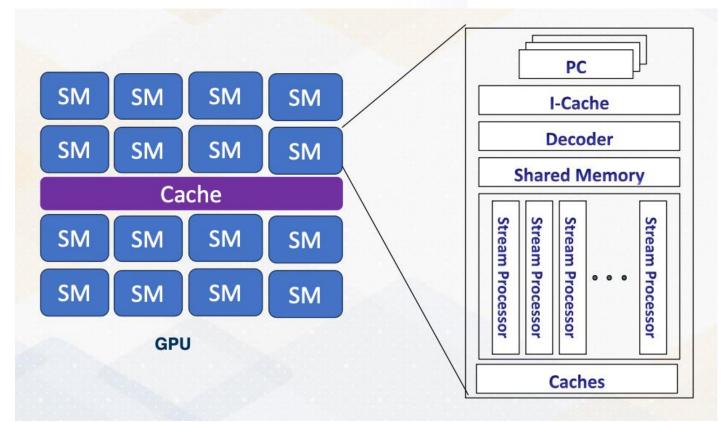
Genel CPU ve Bellek Konumu

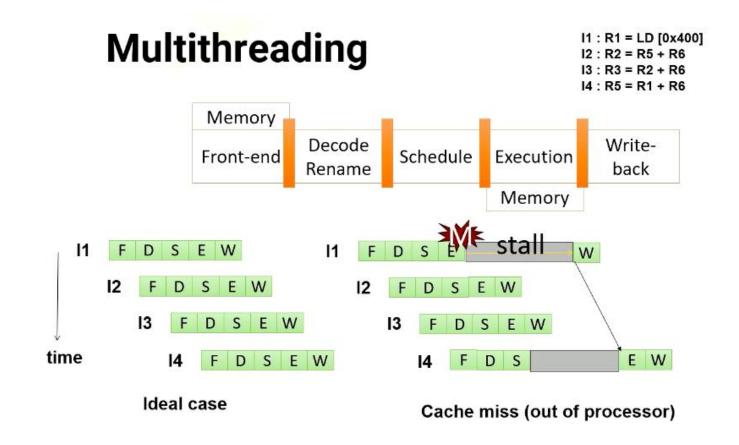

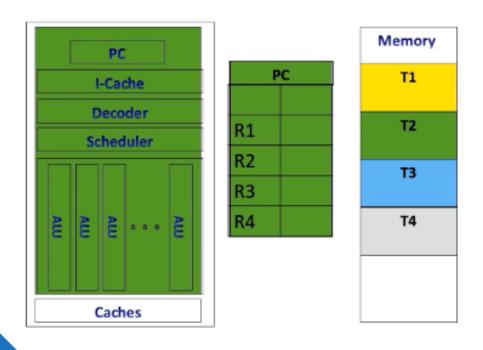
Günümüzde CPU çekirdekleri MPU gibi genel amaçlı mimarilerin yanı sıra ve özel amaçlı mimarilerde (MCU, GPU) işlem birimi veya çekirdek olarak kullanılır.

Genel GPU Mimarisi

GPU'lar işleri paralel gerçekleştirmek için çoklu Stream Multiprocessor mimarisi kullanır.

Her bir SM pek çok işlemci çekirdeği barındırır. İşler Schedule aşamasında Therad yapılarına bölüştürülür ve her thread farklı bir Stream Processor de işlenir.

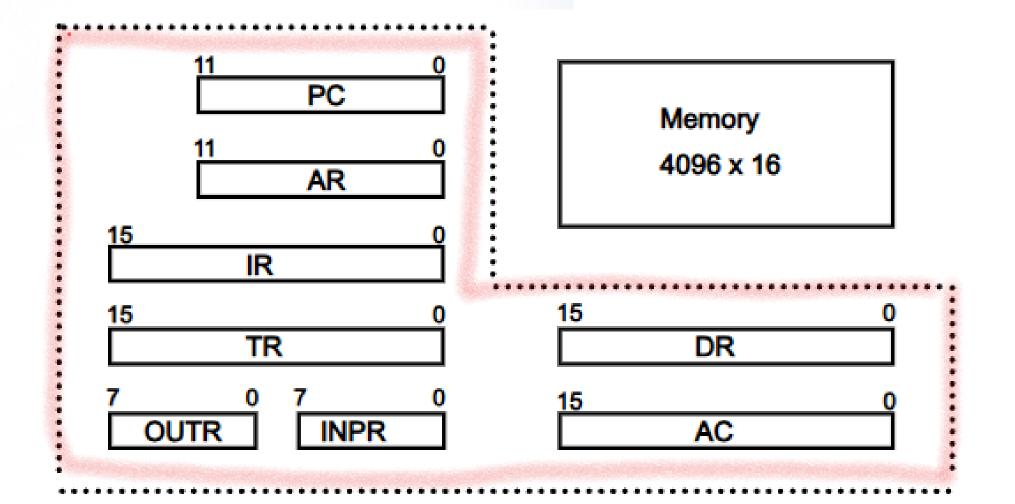
Bölüm-1

8-bitlik CPU tasarımı
ZindeRV8

Mano Bilgisayar Komutları

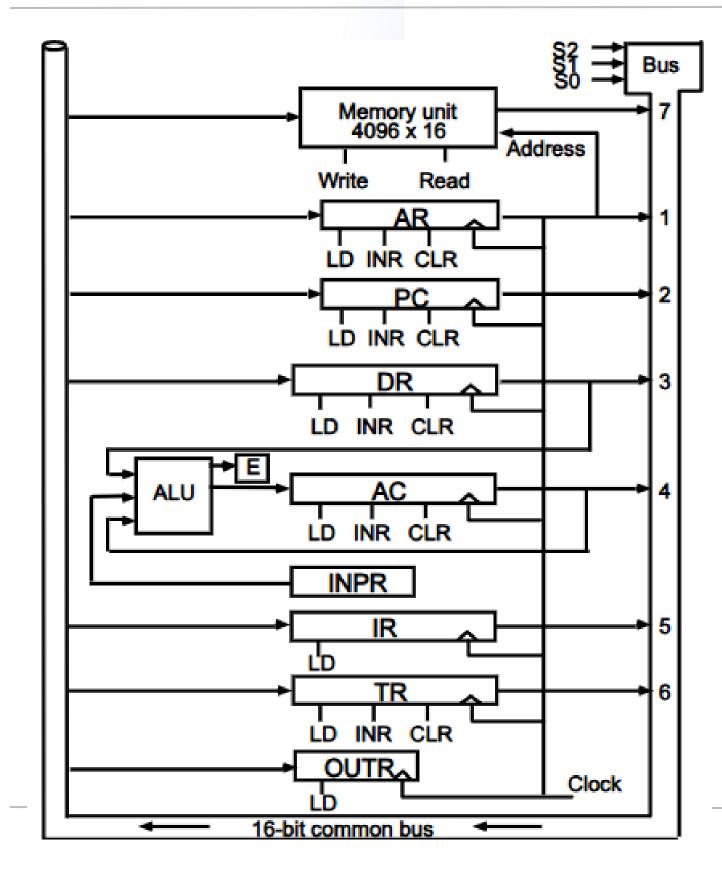
Çizelge 5.1 Temel bilgisayar için yazaçların listesi

Yazaç Sembolü	bit sayıları	Yazaç ismi	Fonksiyonu
DR	16	Veri yazacı	bellek verisini tutar
AR	12	Adres yazacı	bellek için adres tutar
AC	16	Birikeç	İşlemci yazacı
IR	. 16	Buyruk yazacı	buyruğun kodunu tutar
PC	12	Program sayıcı	buyruğun adresini tutar
TR	16	Geçici yazaç	Geçici veriyi tutar
INPR	· . 8	Giriş yazacı	Giriş karakterini tutar
OUTR	8	Çıkış yazacı	Çıkış karakterini tutar

- Yukarıda ise Mano Bilgisayar da bulunan kaydediciler görülmektedir.
- Yukarıda ise kaydedicilerle ilgili detaylı bilgiler yer almaktadır.

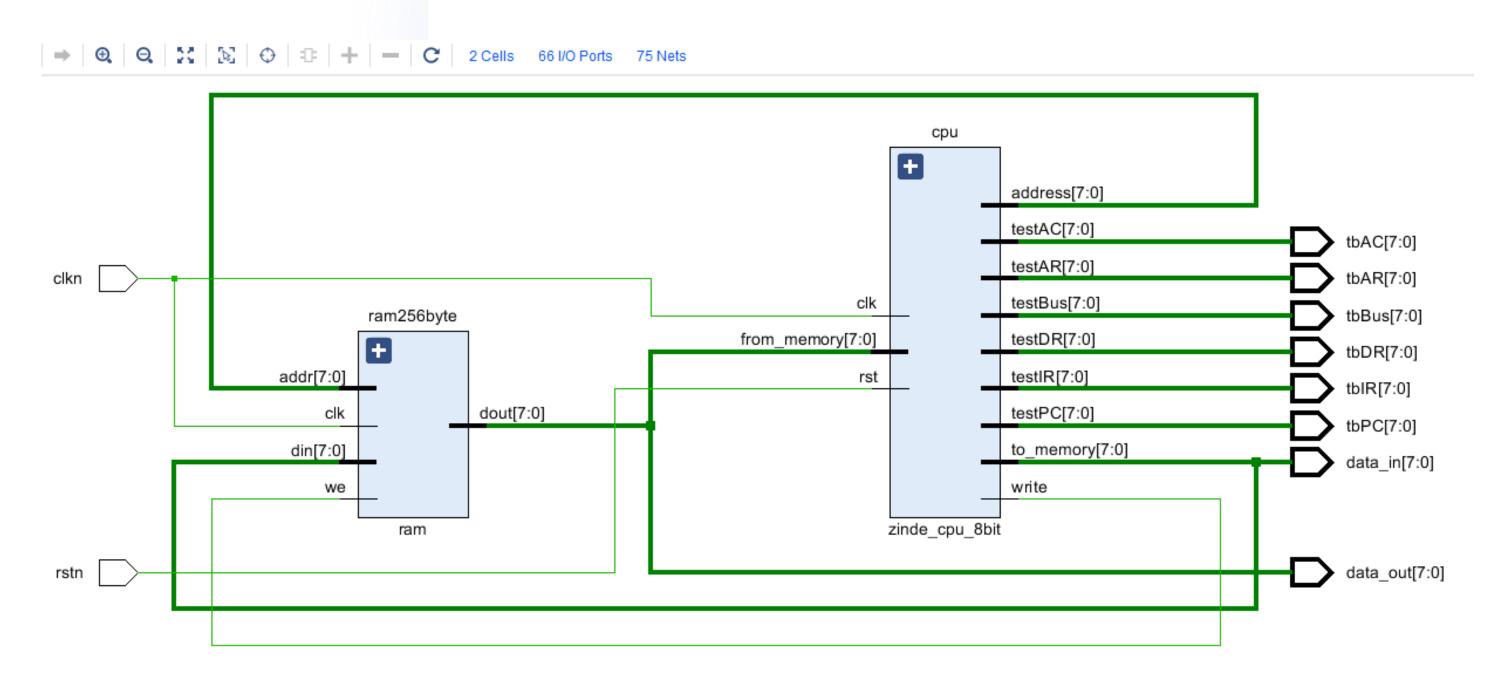
Mano Sistem BUS Yapısı ve Komutlar

Çizelge 5.2. Temel bilgisayar buyrukları

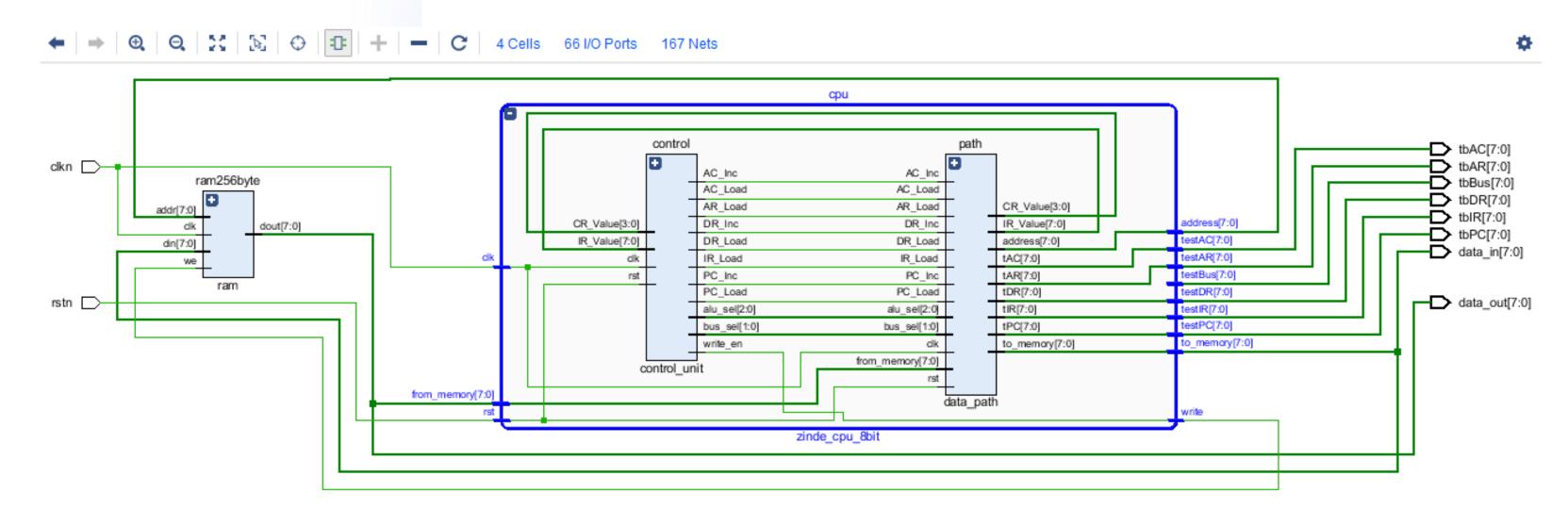
Onaltılı kodu				
Sembol	l = 0	<i>l</i> = 1		Tanımlama
AND	0XXX		8XXX	Bellekteki kelimeyi VE leyerek AC ye aktar
ADD	1XXX		9XXX	Bellek kelimesini toplayarak AC ye aktar
LDA	2XXX		AXXX	Bellek kelimesini AC ye yükle
STA	3XXX		BXXX	AC nin içeriğini belleğe depola
BUN	4XXX		CXXX	Şartsız dallan
BSA	5XXX		DXXX	Dallan ve geri dönüş adresini sakla
ISZ	6XXX		EXXX	Arttır ve eğer sıfır ise atla
CLA		7800		AC yi sil
CLE		7400		E yi sil
CMA		7200		AC nin tümleyenini al
CME		7100		E nin tümleyenini al
CIR		7080		AC ve E nin içeriğini sağa dairesel olarak kaydır
CIL		7040		AC ve E nin içeriğini sola dairesel olarak kaydır
INC		7020	•	AC nin değerini 1 arttır.
SPA		7010		AC pozitif ise bir sonraki buyruğu atla
SNA		7008		AC negatif ise bir sonraki buyruğu atla
SZA		7004		AC sıfır ise bir sonraki buyruğu atla
SZE		7002		E sıfır ise bir sonraki buyruğu atla
HLT		7001		Programı durdur
INP		F800		Giriş karakterini AC ye al
OUT		F400		AC den çıkış karakterini al
SKI		F200		giriş bayrağını atla
SKO		F100		çıkış bayrağını atla
ION		F080	•	Kesmeyi aktif yap
IOF		F040		Kesmeyi pasif yap

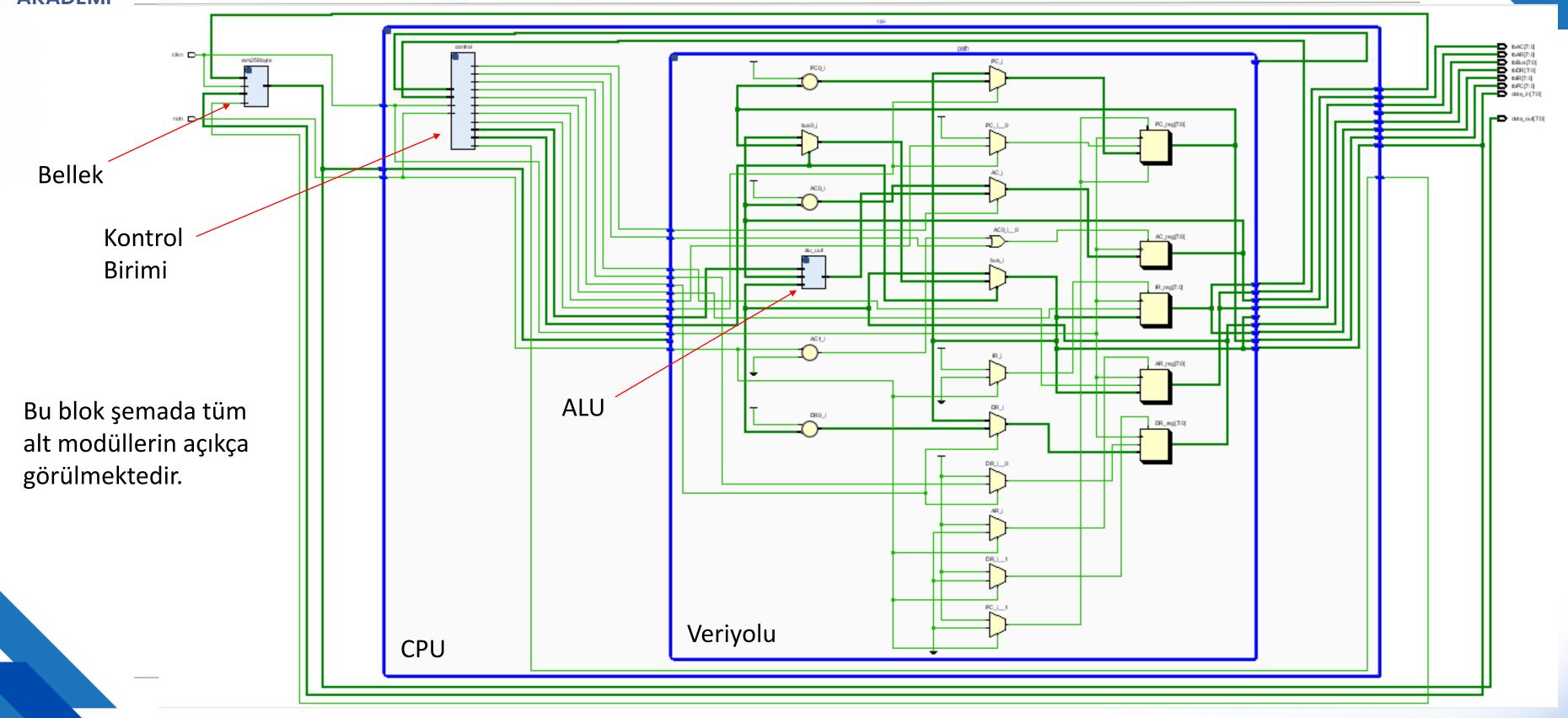
Bu proje kapsamında geliştirilen 8-bitlik CPU mimarisi yukarıda görülmektedir.

Yukarıda CPU iç yapısı görülmektedir. Bu yapıda Veriyolu ve kontrol birimi açıkça görülmektedir.

Performans Görevi-3 Kapsamı

Aşağıdaki özelliklere sahip bilgisayar mimarisi tasarlanacaktır:

- Kendine özgü ismi olmalı (özümüze uygun olmalı),
- Kendine özgü registerlar, ALU, bellek elemanı..... olmalı,
- Komut yapısı belirlenmeli,
- Komut kümesi olmalı (giriş ve çıkış komutları muhakkak olmalı),
- Her bir komutun mikro işlem adımları yazılmalı,
- Kontrol devresi hardwired (lojik mantık) olarak tasarlanmalı
- Kesmeyi desteklemeli,
- En az 4 adet adresleme modunu desteklemeli
- Assembly dil kuralları olmalı

NOT: Yukarıdaki aşamaları Performans-2 de gerçekleştirmiştiniz, Performans-3 te oluşturduğunuz blok şema kapsamında HDL ile CPU tasarımınızı gerçekleştirmeniz beklenmektedir.

- Not-1: Bu proje kapsamında da çalışmalarınızı Vivado, ISE vb. uygulamalarla VHDL/Verilog dilinde yazabilirsiniz. Yazdığınız kodun muhakkak simülasyonunu gerçekleştirmelisiniz. Ancak son proje kapsamında sunulacaklar, sizlere dağıtılacak olan deney setleri üzerinde çalışacağından şimdiden gerekli önlemleri almalısınız.(dağıtılacak deney setleri ISE ortamını kullanıyor.)
- Not-2: Dönem sonundaki proje sunumlarında dönem başında ilan edilen şekilde PS/2 klavye aracılığıyla(metin yazımı olabilir, kod girilmesi .....) tasarladığınız bilgisayar mimarisi kullanılarak 7 segmentli display üzerinde çıkış elde edilecektir. Detaylar bir sonraki proje kapsamında ilan edilecektir.

RISC Mimari Özellikleri

1. Basit ve Sabit Uzunlukta Talimatlar

- a) Tüm talimatlar genellikle aynı uzunluktadır (örneğin RISC-V'de 32 bit).
- b) Talimatlar genellikle tek bir işlem yapar.
- c) Bu yapı, donanımı sadeleştirir ve hızlı instruction decode sağlar.

3. Çok Sayıda Register

- a) RISC mimarilerinde genellikle çok sayıda genel amaçlı register bulunur (örneğin RISC-V'de 32 tane).
- b) Bu, değişken saklama ve ara hesaplamaları bellek yerine register'larda tutarak daha hızlı işlem yapılmasını sağlar.

5. Basit Adresleme Modları

- a) RISC mimarileri sadece birkaç temel adresleme modu sunar (örneğin base + offset).
- b) Karmaşık adresleme modları yoktur (örneğin CISC'teki "base + index * scale + displacement" gibi yapılar RISC'te bulunmaz).

2. Register-Register Mimarisi (Load/Store Mimarisi)

- a) Bellek erişimi sadece load/store komutlarıyla yapılır.
- b) Diğer tüm işlemler (toplama, mantıksal işlemler, vb.) yalnızca register'lar arasında gerçekleştirilir.

4. Sınırlı ve Basitleştirilmiş Talimat Kümesi

- a) Komut sayısı azdır ve her biri donanım tarafından tek saat döngüsünde (ideal olarak) çalışacak şekilde tasarlanır.
- b) Karmaşık işlemler (örneğin string işlemleri veya bellekten doğrudan toplama gibi) donanıma değil, yazılıma bırakılır.

6. Donanım Basitliği ve Boru Hattı (Pipelining) Desteği

- a) Basit komutlar sayesinde RISC mimarileri boru hattı (pipeline) uygulamasına uygundur.
- b) Bu, komutların ardışık aşamalarda paralel işlenmesini kolaylaştırır.

8-bitlik Bilgisayar Organizasyonu (Zinde CPU)

AKIŞ (fetch, decode, execute)

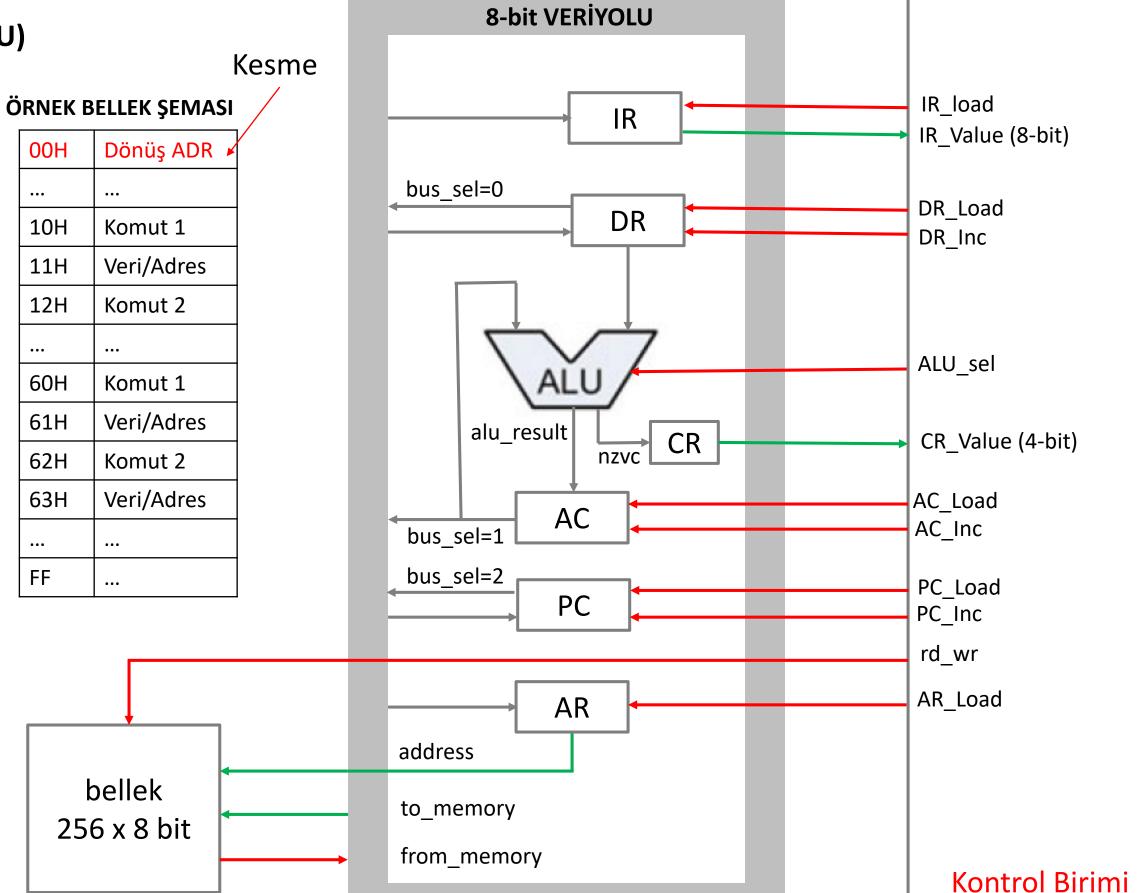
- 1. PC'ye ilk komut adresi yüklenecek (PC<-M)
- 2. PC içeriği AR'ye aktarılacak (AR<-PC)
  - 1. PC içeriği 1 artırılacak
- 3. AR içeriği doğrudan belleğe aktarılacak
- 4. M[AR] içeriği IR'ye aktarılacak
- 5. Komutlar 8-bit olacak, bellekte 8-bit veri saklanabilecek, ilk adresteki 8-bit komut, sonraki adresteki 8-bit veri/adres olacak. M[AR] içeriği DR'ye aktarılır.
- 6. DR içeriği ALU ile AC'ye aktarılır.

ÖRNEK KOMUT ÇALIŞTIRMA

- 1- LDA #5 $\rightarrow$ burada 5 bir veri ve DR $\leftarrow$ 5
- 2- ADD \$80 $\rightarrow$ burada 80 bir adres ve DR $\leftarrow$ M[80]
- 3- STA \$85 $\rightarrow$ burada 80 bir adres ve M[80] $\leftarrow$ AC

Adres: 8-bit Komut: 8-bit IR: 8-bit DR: 8-bit

AR: 8-bit PC: 8-bit

Komut Yapısı

Komut Türleri

İşlemcimiz 8-bit olup ismi **ZindeRV8 CPU** olarak anılacaktır.

Buradaki 8-bit ifadesi kaydedicilerin ve dolayısıyla veriyolunun 8-bit olmasından ileri gelmektedir.

ZindeRV8 CPU, 8-bitlik komutlardan oluşmaktadır ve bu komutların yapısı yanda görüldüğü gibi olacaktır.

Komutlar 4 farklı biçimde veriye ulaşabilecektir. Bu da adresleme türü olarak geçmekte olup yine yandaki tabloda görülmektedir.

F (2-bit)	Adresleme Türü (2-bit)	Opcode (4-bit)
00	(Kaydedici) R – 00	XXXX
00	(Immediate) I – 01	XXXX
00	(Bellek) S – 10	XXXX
00	(Dallanma) B – 11	XXXX

Komutlar, Bellek Tipi Adresleme

Komut Türleri

R Tip: Kaydedici,

I tip: Immediate (sabit değerler),

S tip: Belleğe kayıt (Store)

B tip: Dallanma (Branch)

Komut uzunluğu: 8-bit,

 $R \rightarrow 00 - 00[3:0]$

 $1 \rightarrow 00 - 01[3:0]$

 $S \rightarrow 00 - 10[3:0] 1 - 10[4:0]$

 $B \rightarrow 00 - 11[3:0]$

S (store) Tipi Komutlar			
AND	0000	Ve	AC ile adresteki değeri AND'le.
OR	0001	Veya	AC ile adresteki değeri OR'la.
XOR	0010	Özel veya	AC ile adresteki değeri EXOR'la.
ADD	0011	Toplama	AC ile adresteki değeri topla
SUB	0100	Çıkarma	AC'den adresteki değeri çıkar
LDA	0101	Yükle	adresteki değeri AC'ye yükle
STA	0110	Kaydet	AC'deki değeri adrese kaydet.

Örnekler:

LDA \$20, komutu 20 nolu adresteki veriyi AC'ye yükler

Örnek komut kodu: 00 10 0101 0001 0100

ADD \$30, komutu 30 nolu adresteki veriyi AC ile toplayıp sonucu yine AC'ye aktarır.

Örnek komut kodu: 00 10 0011 0001 1110

Komutlar, Immediate Tipi Adresleme

Komut Türleri

R Tip: Kaydedici,

I tip: Immediate (sabit değerler),

S tip: Belleğe kayıt (Store)

B tip: Dallanma (Branch)

Komut uzunluğu: 8-bit,

 $R \rightarrow 00 - 00[3:0]$

 $1 \rightarrow 00 - 01[3:0]$

 $S \rightarrow 00 - 10[3:0] 1 - 10[4:0]$

 $B \rightarrow 00 - 11[3:0]$

I Tipi Komutlar				
ANDI	0000	Ve	AC ile sabit değeri AND'le.	
ORI	0001	Veya	AC ile sabit değeri OR'la.	
XORI	0010	Özel veya	AC ile sabit değeri EXOR'la.	
ADDI	0011	Toplama	AC ile sabit değeri topla	
SUBI	0100	Çıkarma	AC'den sabit değeri çıkar	
LDAI	0101	Yükle	sabit değeri AC'ye yükle	

LDA #5, komutu doğrudan 5 verisini AC'ye yükler.

Örnek komut kodu: 00 01 0101 0000 0101

AC sıfırlanacağı zaman doğrudan bu komut ile işlem gerçekleştirilebilecektir. Dolayısıyla AC için ilave bir sıfırlama bağlantısına gerek olmayacaktır.

Komutlar, Kaydedici Tipi Adresleme

Komut Türleri

R Tip: Kaydedici,

I tip: Immediate (sabit değerler),

S tip: Belleğe kayıt (Store)

B tip: Dallanma (Branch)

Komut uzunluğu: 8-bit,

 $R \rightarrow 00 - 00[3:0]$

 $1 \rightarrow 00 - 01[3:0]$

 $S \rightarrow 00 - 10[3:0] 1 - 10[4:0]$

 $B \rightarrow 00 - 11[3:0]$

R Tipi Komutlar				
RRA	0000	AC'yi sağa döndür		
RLA	0001	AC'yi sola döndür		
SRA	0010	AC'yi sağa kaydır		
SLA	0011	AC'yi sola kaydır.		
CMA	0100	AC'nin tümleyenini al		
INC	0101	AC'yi 1 artır		
DEC	0110	AC'yi 1 azalt		
SPA	0111	Skip if AC is Positive		
SNA	1000	Skip if Ac is Negative		
SZA	1001	Skip if AC is Zero		
BRK	1111	Programı durdur		

Komutlar, Dallanma Tipi Adresleme

Komut Türleri

R Tip: Kaydedici,

I tip: Immediate (sabit değerler),

S tip: Belleğe kayıt (Store)

B tip: Dallanma (Branch)

Komut uzunluğu: 8-bit,

$$R \rightarrow 00 - 00[3:0]$$

$$1 \rightarrow 00 - 01[3:0]$$

$$S \rightarrow 00 - 10[3:0] 1 - 10[4:0]$$

 $B \rightarrow 00 - 11[3:0]$

B (branch) Tipi Komutlar			
JMP	0000	Belirlenen bir satıra veya adrese atla	
BEQ	0001	AC ile ilgili değer eşitse sonraki komutu atla	
BNE	0010	AC ile ilgili değer eşit değilse sonraki komutu atla	

Bölüm-2

Kontrol Birimi

Kontrol Birimi

Fetch aşaması

1. Programın ilk komutu adresten getirilecek

1. Adım

T0: Bus <- PC, Bus_Sel=11

T1: AR <- Bus, AR_Load=1

2. Adres bilgisi RAM belleğe iletilir

2. Adım

T1: address <- AR

3. Bellekten okunan değer Veriyolu üzerinden IR ye aktarılır

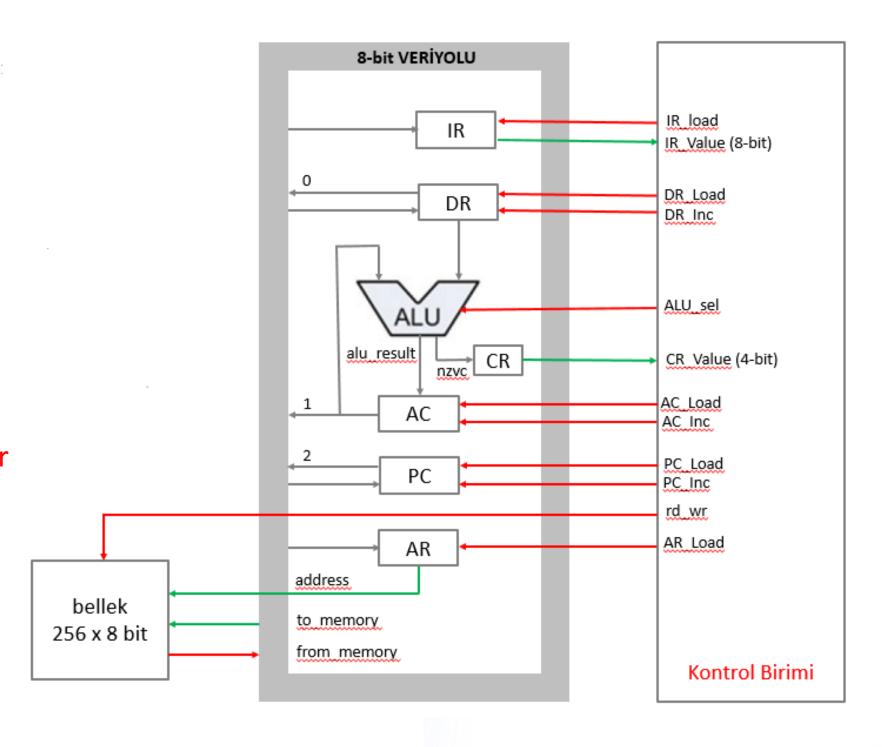
3. Adım

T2: Bus <- from_memory

T3: IR <- Bus, IR_Load=1

4. IR değeri çözülmek üzere kontrol birimine aktarılır

T3: IR_Value <-IR

Kontrol Birimi-1

Fetch aşaması (2 clk), FETCH_0: AR <- PC

FETCH_0: Bus<-PC, Bus_Sel=11

FETCH_0: AR<-Bus, AR_Load=1

FETCH_0: Address<-AR

FETCH_1: PC<-PC+1

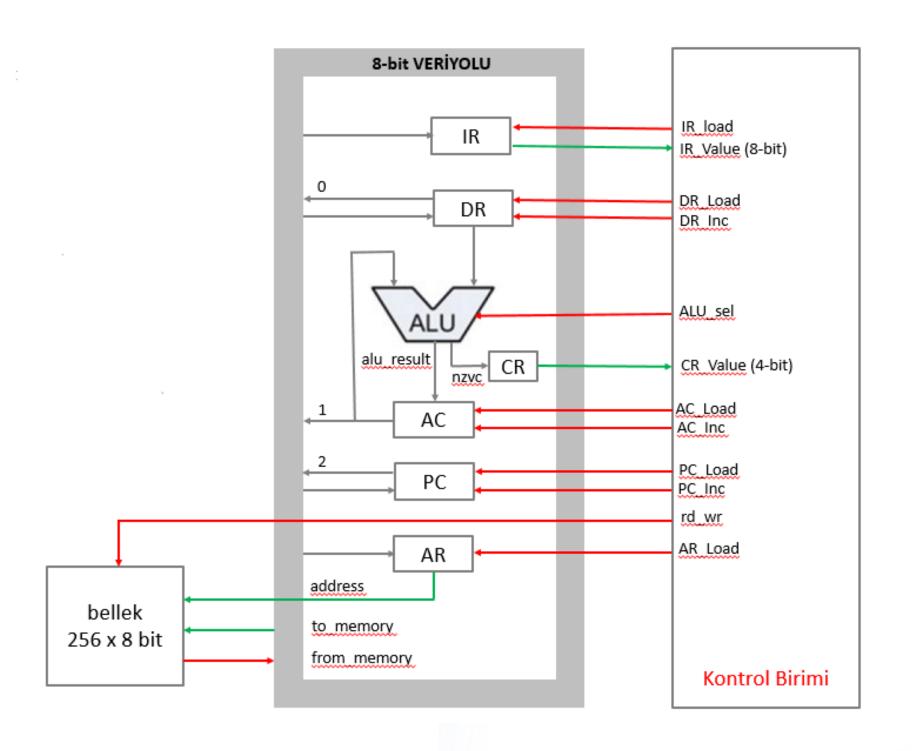
FETCH_2: IR <- M[AR]

FETCH_2: Bus <- from_memory</pre>

FETCH_2: IR <- Bus, IR_Load=1

DECODE Aşaması

DECODE_3: IR_Value <-IR

Kontrol Birimi-2, FETCH Aşaması

S_FETCH_0

- Bus <- PC, Bus_Sel=11
- AR <- Bus, AR_Load=1
- Address <- AR

S_FETCH_1

• PC<-PC+1

(Adres bilgisi program belleğine iletildi, bellekten okunan veri sonraki saat darbesinde elde edilebilir.)

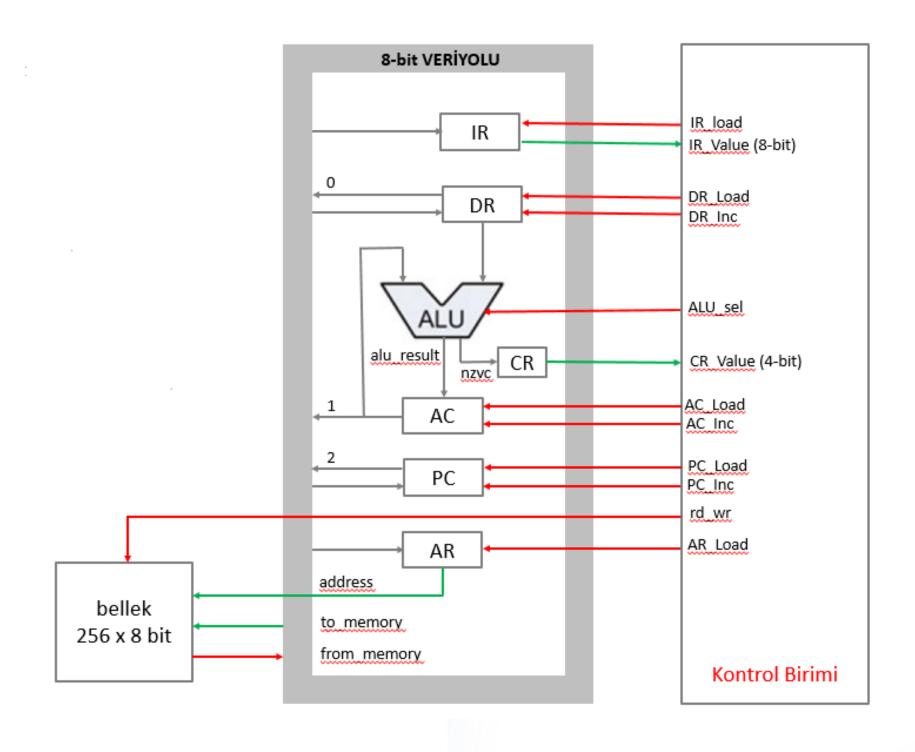
S_FETCH_2

- Bus <- from_memory
- IR <- Bus, IR_Load=1

S_DECODE_3

IR_Value <-IR

(Okunan OPCODE'un değerine bakılır ve komutun kimliği tespit edilir.)

Bölüm-3

Komutların Çalışma Biçimi

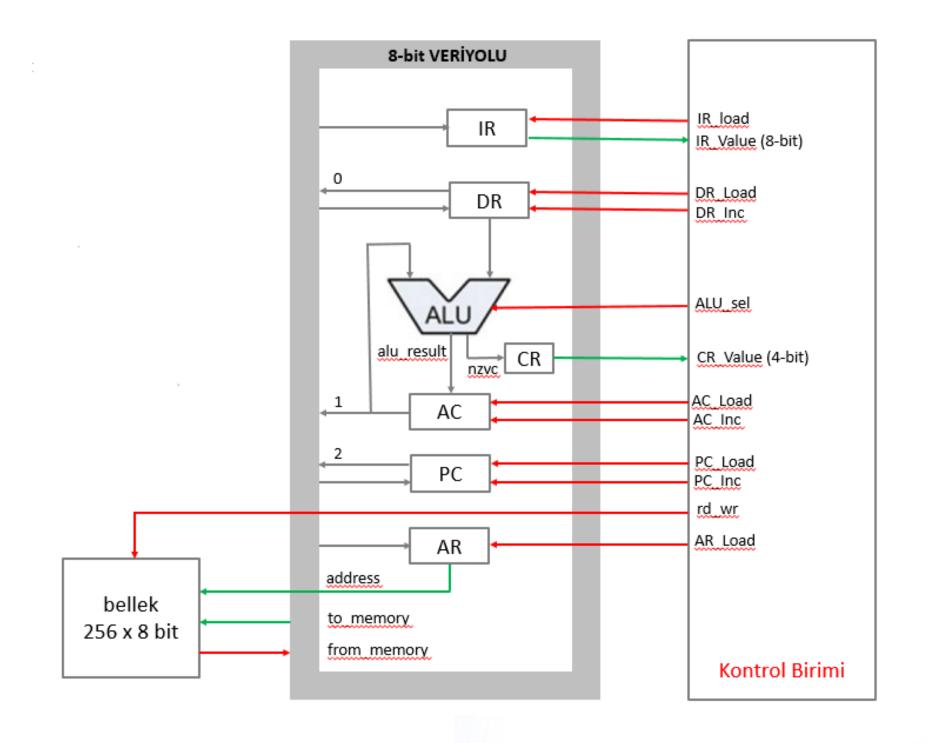

Kullanılacak Komutlar

Zinde CPU da şu komutlar örnek olarak kullanılacaktır:

- 1. $I \rightarrow LDA IMM A$
- 2. $S \rightarrow LDA ADR A$
- 3. $S \rightarrow STA ADR A$
- 4. $S \rightarrow ADD ADR A$
- 5. $I \rightarrow ADD IMM A$
- 6. $R \rightarrow INC A$

NOT: Bu aşamada gösterilen komutlar için verilen adımlar EXECUTE aşamasını göstermektedir.

Kontrol Birimi (LDA_IMM_A)

LDA #5 işlemini yapalım: (A<-05H)

Örnek komut kodu: 00 01 **0101** 0000 0101

FETCH_0: AR <- PC

FETCH_0: Bus<-PC, Bus_Sel=11

FETCH_0: AR<-Bus, AR_Load=1

FETCH_0: Address<-AR

FETCH_1: PC<-PC+1

FETCH_2: IR <- M[AR]

FETCH_2: Bus <- from_memory</pre>

FETCH_2: IR <- Bus, IR_Load=1

DECODE Aşaması

DECODE_3: IR_Value <-IR</pre>

S_FETCH_0

S_LDA_IMM_4

Bus <- PC, Bus_Sel=11

AR <- Bus, AR_Load=1

Address <- AR

S_LDA_IMM_5

• PC_Inc=1

S_LDA_IMM_6

- Bus <- from_memory
- DR <- Bus, DR_Load=1

S_LDA_IMM_7

AC <- DR, AC_Load=1

Kontrol Birimi (LDA_ADR_A)

LDA \$20 işlemini yapalım: (A <- M[20])

Örnek komut kodu: 00 10 **0101** 0001 0100

FETCH_0: AR <- PC

FETCH_0: Bus<-PC, Bus_Sel=11 FETCH_0: AR<-Bus, AR_Load=1

FETCH_0: Address<-AR

FETCH_1: PC<-PC+1

FETCH_2: IR <- M[AR]

FETCH_2: Bus <- from_memory
FETCH_2: IR <- Bus, IR_Load=1</pre>

DECODE_3:

DECODE_3: IR_Value <-IR

S_FETCH_0

S_LDA_ADR_4

Bus <- PC, Bus_Sel=11

AR <- Bus, AR_Load=1

Address <- AR

S_LDA_ADR_5

• PC_Inc=1

S_LDA_ADR_6

• Bus <- from_memory

• AR <- Bus, AR_Load=1

Address<-AR

S_LDA_ADR_7

• Boş.

(Bellekten istenen veri 1-clk sonra elde edilir, bu DURUM o yüzden boş geçilir.)

S_LDA_ADR_8

• Bus <- from_memory

• DR <- Bus, DR_Load=1

S_LDA_ADR_9

• AC <- DR, AC_Load=1

Kontrol Birimi (STA_ADR_A)

STA \$20 işlemini yapalım: (M[20] <- A)

Örnek komut kodu: 00 10 **0110** 0001 0100

FETCH_0: AR <- PC

FETCH_0: Bus<-PC, Bus_Sel=11 FETCH_0: AR<-Bus, AR_Load=1

FETCH_0: Address<-AR

FETCH_1: PC<-PC+1

FETCH_2: IR <- M[AR]

FETCH_2: Bus <- from_memory FETCH_2: IR <- Bus, IR_Load=1

DECODE Aşaması

DECODE_3: IR_Value <-IR

S_FETCH_0

S_STA_ADR_4

• Bus <- PC, Bus_Sel=11

• AR <- Bus, AR_Load=1

Address <- AR

S_STA_ADR_5

• PC_Inc=1

S_STA_ADR_6

- Bus <- from_memory
- AR <- Bus, AR_Load=1
- Address<-AR

S_STA_ADR_7

- Bus <- AC
- to_memory <- Bus
- write_en=1

Kontrol Birimi (ADD_ADR_A)

STA \$20 işlemini yapalım: (M[20] <- A)

Örnek komut kodu: 00 10 **0110** 0001 0100

FETCH_0: AR <- PC

FETCH_0: Bus<-PC, Bus_Sel=11 FETCH_0: AR<-Bus, AR_Load=1

FETCH_0: Address<-AR

FETCH_1: PC<-PC+1

FETCH_2: IR <- M[AR]

FETCH_2: Bus <- from_memory FETCH_2: IR <- Bus, IR_Load=1

DECODE Aşaması

DECODE_3: IR_Value <-IR

S_FETCH_0

S_ADD_ADR_4

• Bus <- PC, Bus_Sel=11

AR <- Bus, AR_Load=1

Address <- AR

S_ADD_ADR_5

• PC_Inc=1

S_ADD_ADR_6

• Bus <- from_memory

AR <- Bus, AR_Load=1

Address<-AR

S_ADD_ADR_7

Boş.

(Bellekten istenen veri 1-clk sonra elde edilir, bu DURUM o yüzden boş geçilir.)

S_ADD_ADR_8

• Bus <- from_memory

DR <- Bus, DR_Load=1

S_ADD_ADR_9

AC <- AC + DR, ALU_sel = Toplam

Kontrol Birimi (ADD_IMM_A)

ADD #5 işlemini yapalım: (AC<-AC+05H)

Örnek komut kodu: 00 01 **0101** 0000 0101

FETCH_0: AR <- PC

FETCH_0: Bus<-PC, Bus_Sel=11 FETCH_0: AR<-Bus, AR_Load=1

FETCH_0: Address<-AR

FETCH_1: PC<-PC+1

FETCH_2: IR <- M[AR]

FETCH_2: Bus <- from_memory FETCH_2: IR <- Bus, IR_Load=1

DECODE Aşaması

DECODE_3: IR_Value <-IR

S

S_FETCH_0

S_ADD_IMM_4

- Bus <- PC, Bus_Sel=11
- AR <- Bus, AR_Load=1
- Address <- AR

S_ADD_IMM_5

• PC_Inc=1

S_ADD_IMM_6

- Bus <- from_memory
- DR <- Bus, DR_Load=1

S_ADD_IMM_7

AC <- AC + DR, ALU_sel=Topla

Kontrol Birimi (INC_A)

STA \$20 işlemini yapalım: (M[20] <- A)

Örnek komut kodu: 00 10 **0110** 0001 0100

FETCH_0: AR <- PC

FETCH_0: Bus<-PC, Bus_Sel=11

FETCH_0: AR<-Bus, AR_Load=1

FETCH_0: Address<-AR

FETCH_1: PC<-PC+1

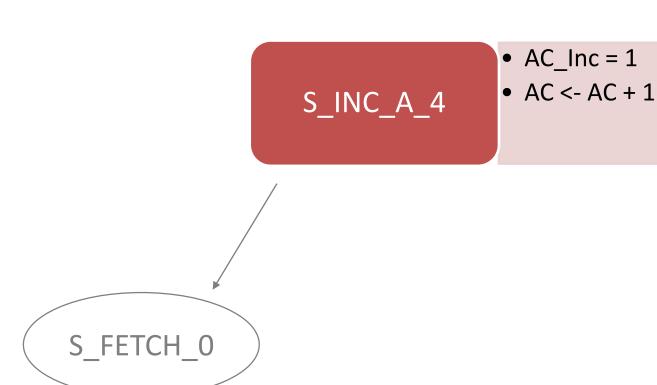
FETCH_2: IR <- M[AR]

FETCH_2: Bus <- from_memory

FETCH_2: IR <- Bus, IR_Load=1

DECODE Aşaması

DECODE_3: IR_Value <-IR

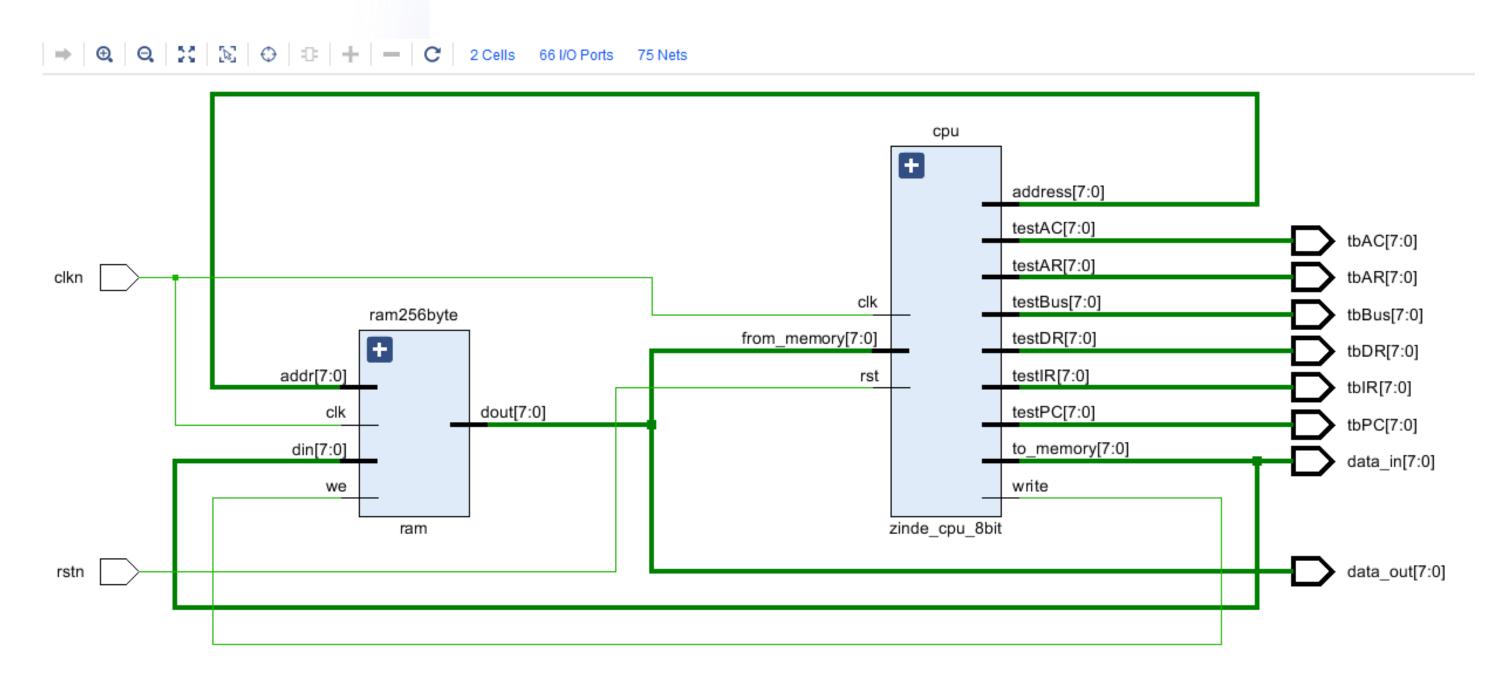

Bölüm-4

Test Senaryosu

Bu proje kapsamında geliştirilen 8-bitlik CPU mimari tasarımı yukarıda görülmektedir.

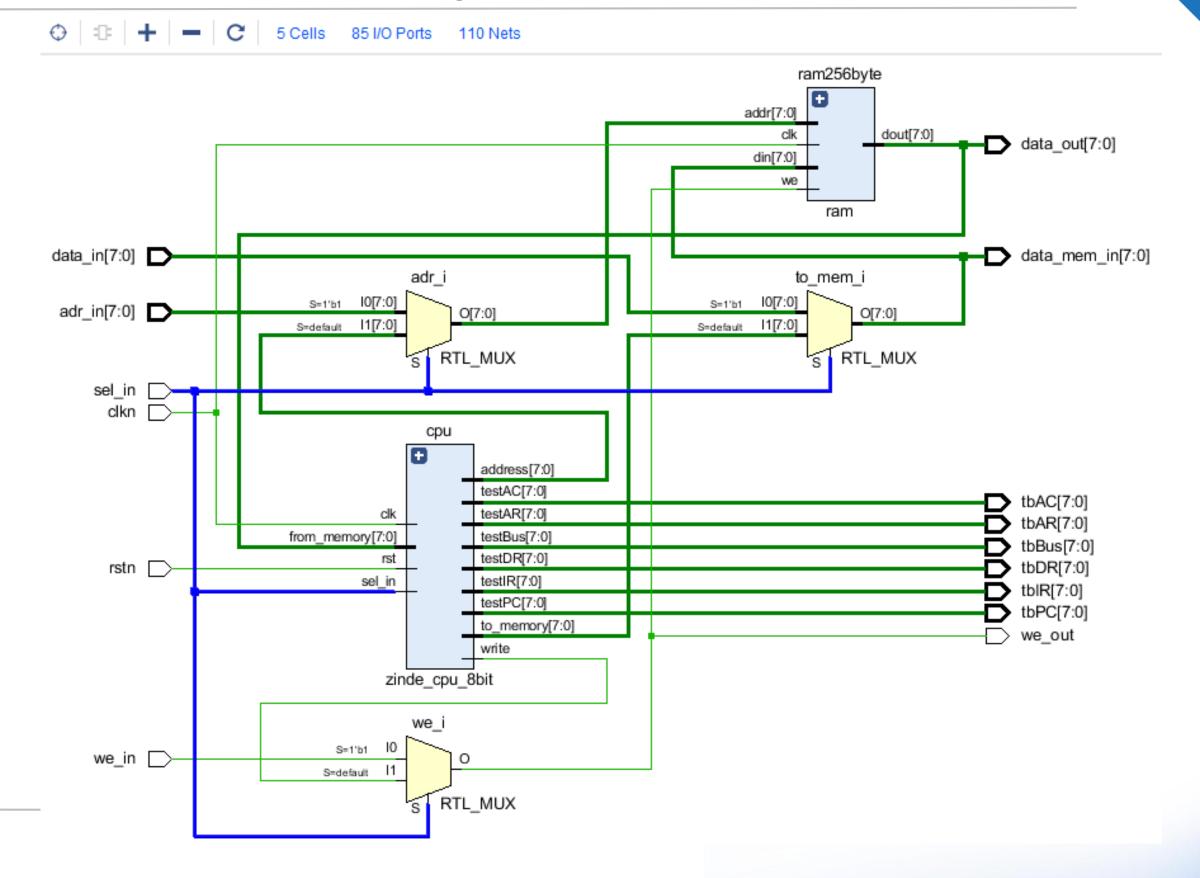
ZindeRV8 CPU, (testbench mimari)

İşlemcinin fonksiyonel testi için öncelikle dışardan RAM'a program verileri aktarılmalıdır.

Bunun için yanda görüldüğü gibi seçim mantık elemanları eklendi.

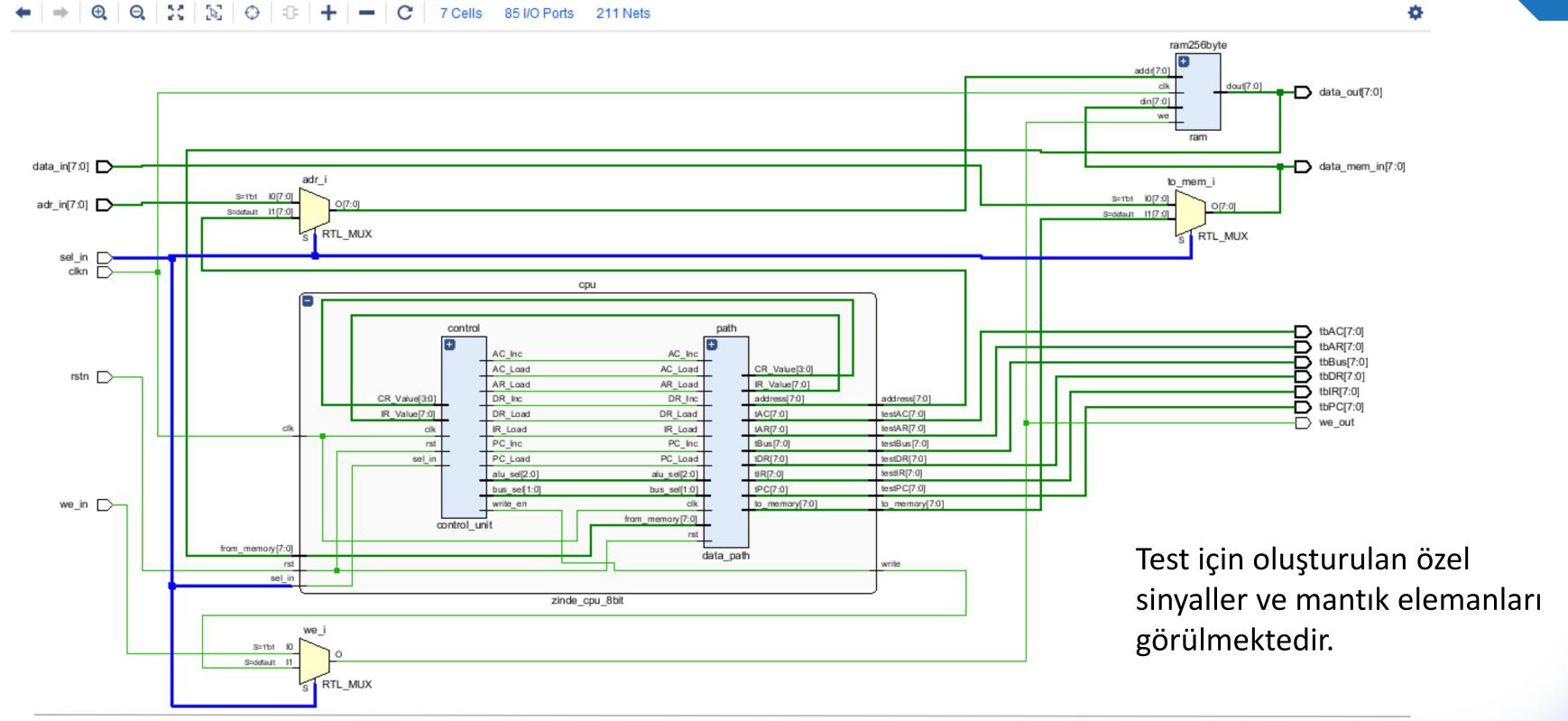
Bu elemanlar vasıtasıyla öncelikle program yükleniyor sonrasında işlemci çalışmaya başlıyor.

Belleğe program girileceği zaman seçim ucu 1 olarak değiştirilir.

ZindeRV8 CPU, (testbench mimari)

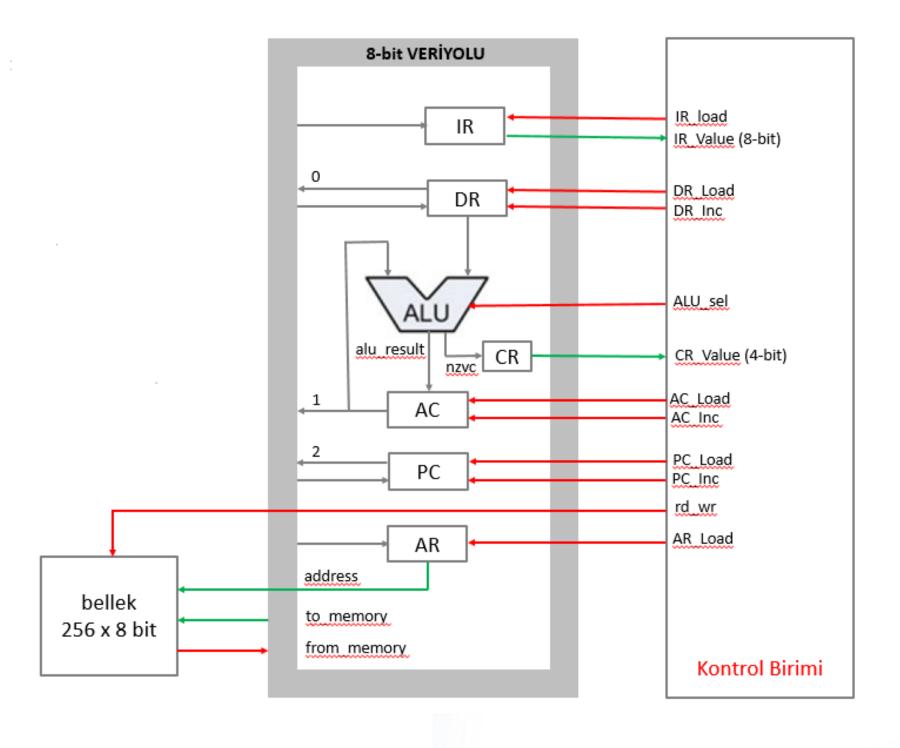
Test Senaryosu

Zinde CPU da şu komutlar örnek olarak kullanılacaktır:

- 1. LDA #5h, AC ← 5
- 2. ADD \$50h, AC ← AC + [50]
- 3. STA \$60h, [60] ← AC
- 4. LDA_IMM $\rightarrow$ 32h
- 5. ADD_ADR $\rightarrow$ 46h
- 6. STA_ADR $\rightarrow$ 44h
- Bu test senaryosunda öncelikle AC'ye 5 değeri alınacaktır.
- Sonrasında AC'deki 5 değeri ile [50] nolu adresteki değer toplanıp sonuç yine AC'ye yazılacaktır.
- Son aşamada ise AC deki değer
   [60] nolu adrese aktarılacaktır.

ÖRNEK BELLEK ŞEMASI

•••	•••
10H	32 (opcode)
11H	05
12H	46 (opcode)
13H	50
14H	44 (opcode)
15H	60
16H	OF (BRK)
50H	09
60H	0e

Testbench Sonuçları ve Analizi

Fonsiyonel doğrulama aşamasında özellikle **RAM** ve **Buffer** gibi çoklu veri barındıran yapılardaki veri trafiği takip edilemeyebilir.

Son aşamada **TCL konsol** kullanılarak buradaki verilere erişim sağlanır ve sonuçlar doğrulanır.

TCL console sorgulamaları

belleğin 60 nolu satırında 14(0xe) değeri olmalıdır, bunun için aşağıdaki satırı TCL konsolda çalıştırabiliriz.

get_value /tb_ZindeRV8/tb_cpu/ram256byte/bellek(17)

```
Tüm RAM içeriği bir dosyaya yazılabilir:
set outfile [open "D:/ram_dump.txt" "w"]
for {set i 0} {$i < 256} {incr i} {
    set val [get_value /tb_ZindeRV8/tb_cpu/ram256byte/bellek($i)]
    puts $outfile "bellek[$i] = $val"
}
close $outfile</pre>
```

Zinde CPU da şu komutlar örnek olarak kullanılacaktır:

- 1. LDA #5h, AC ← 5
- 2. ADD \$50h, AC $\leftarrow$ AC + [50]
- 3. STA \$60h, [60] ← AC
- 4. BRK,
- 5. LDA IMM $\rightarrow$ 32h
- 6. ADD ADR $\rightarrow$ 46h
- 7. STA_ADR $\rightarrow$ 44h

Yukarıda 1, 2, 3 ve 4 nolu satırlarda verilen kod ile öncelikle AC kaydedicisine sabit 5 sayısı aktarılıyor, sonra 5 verisi ile [50] nolu adreste bulunan değer toplanıyor ve son aşamada ise elde edilen sonuç [60] nolu adrese aktarılıyor.

TEŞEKKÜRLER

